

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Μέτρα διευκόλυνσης και εκσυγχρονισμού της ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, διατάξεις για τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, διαρθρώνεται σε πέντε (5) Κεφάλαια (Α' - Ε') και δέκα οκτώ (18) άρθρα και, διά των διατάξεών του, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας περί γεωργικών φαρμάκων, και τα καθήκοντα των υπαλλήλων της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων, και εισάγονται επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Συγκεκριμένα, στο Κεφάλαιο Α' του νομοσχεδίου (άρθρα 1 και 2) περιγράφονται ο σκοπός και το αντικείμενό του.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 3-11) επιχειρείται η απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με την τροποποίηση και συμπλήρωση δια-

τάξεων του ν. 4056/2012 «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις» (βλ. άρθρο 1 του νομοσχεδίου και Αιτιολογική Έκθεση στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, σελ. 27 και 30). Ειδικότερα, στο άρθρο 3, διά του οποίου τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 4056/2012, διατυπώνεται εκ νέου ο ορισμός των «πρόχειρων καταλυμάτων ζώων», εισάγονται οι ορισμοί της «έγκρισης ίδρυσης» και της «έγκρισης λειτουργίας ή γνωστοποίησης λειτουργίας» των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε αντικατάσταση του όρου «άδεια εγκατάστασης» κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, και τροποποιείται ο ορισμός του «λειτουργικού χώρου» της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, στον οποίο δεν περιλαμβάνονται πλέον οι αποθηκευτικοί χώροι και τα κτήρια που προορίζονται για τη στέγαση των εργατών γης. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 4, διά του οποίου τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 4056/2012, ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και λοιπών χώρων ή δραστηριοτήτων, και τον τρόπο μέτρησής τους. Μεταξύ άλλων, επιτρέπεται η μείωση της ελάχιστης απόστασης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (που αναφέρεται στους Πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20 του ν. 4056/2012), μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) από τα οριζόμενα σημεία, εφόσον αυτές βρίσκονται σε απόσταση έως και δέκα (10) χιλιομέτρων από τα σύνορα της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία εντός της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, εγκαταστάσεων ωσκόπησης και συσκευασίας αυγών, όπως και επεξεργασίας ζωικών υποπροϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά προέρχονται από την ίδια κτηνοτροφική ή κτηνοτροφική εγκατάσταση. Με τις διατάξεις του άρθρου 5, διά του οποίου τροποποιείται το άρθρο 6B του ν. 4056/2012, απλοποιείται η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που κατατάσσονται στην κατηγορία Β' (η οποία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες τα οποία χαρακτηρίζονται από τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον) διά της κατάργησης συγκεκριμένων δικαιολογητικών τα οποία απαιτούνται για τη χορήγηση έγκρισης ίδρυσης και την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας των εν λόγω εγκαταστάσεων, όσον αφορά τα πρόχειρα καταλύματα ζώων. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 6, διά του οποίου τροποποιείται το άρθρο 6Γ του ν. 4056/2012, απλοποιείται η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β', διά της κατάργησης συγκεκριμένων δικαιολογητικών τα οποία απαιτούνται για τη χορήγηση έγκρισης ίδρυσης και την υποβο-

λή γνωστοποίησης λειτουργίας των εν λόγω εγκαταστάσεων, όπως η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση και η σχετική απόφαση του Περιφερειάρχη, με τυχόν πρόσθετους όρους όσον αφορά τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, καθώς και η υποχρέωση υποβολής αρχιτεκτονικών σχεδίων, οικοδομικών αδειών κ.λπ. των κτηριακών εγκαταστάσεων, όσον αφορά τα πρόχειρα καταλύματα ζώων και τυχόν υφιστάμενα αυθαίρετα κτήρια, συμφώνως προς τα οριζόμενα στις προτεινόμενες διατάξεις.

Περαιτέρω, στο άρθρο 7, διά του οποίου προστίθεται άρθρο 6Δ στον ν. 4056/2012, θεσπίζεται υποχρέωση του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης να προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 περί περάτωσης των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, προκειμένου να του χορηγηθούν τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη δικαιολογητικά, τα οποία απαιτούνται για την έγκριση λειτουργίας ή τη γνωστοποίηση λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Ακολούθως, με τις διατάξεις του άρθρου 8, διά του οποίου τροποποιείται και συμπληρώνεται το άρθρο 17α του ν. 4056/2012, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη συνέχιση της λειτουργίας υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών. Μεταξύ άλλων, αντικαθίσταται ο κωδικός εκμετάλλευσης, ο οποίος χορηγείται από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, από τον αντίστοιχο αριθμό καταχώρισης, παρατείνεται έως την 31.12.2022 η προθεσμία υποβολής αιτήματος στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) για όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις οριζόμενες προϋποθέσεις, και παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα τροποποίησης της άδειας διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, για τη βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών υγιεινής του ζωικού κεφαλαίου ή τον εκσυγχρονισμό της δραστηριότητάς τους, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 9 τροποποιείται ο Πίνακας 1 του άρθρου 20 του ν. 4056/2012 σχετικά με τις ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από χώρους προστασίας, διά της προσθήκης συγκεκριμένων εξαιρέσεων. Με τις διατάξεις του άρθρου 10 τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 διά της προσθήκης νέου εδαφίου στο οποίο προβλέπεται ότι η εισήγηση της οικείας δασικής αρχής, πριν από την έγκριση επέμβασης σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις οι οποίες ανήκουν σε περιοχές όπου υπάρχουν κυρωμένοι δασικοί χάρτες,

4

χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρατείνεται, κατά εννέα (9) μήνες, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 93 παρ. 5.β του ν. 4495/2017), η προθεσμία αναστολής κατεδάφισης αυθαίρετης κατασκευής κτηνοτροφικής εγκατάστασης, σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, η οποία περιέχει αίτημα έκδοσης άδειας νομιμοποίησης αυθαίρετων κατασκευών της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, προκειμένου να προσκομισθεί η άδεια νομιμοποίησης, με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον τρεις (3) μήνες. Επίσης, προβλέπεται η επιβολή μειωμένου προστίμου, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 94 παρ. 3.β του ν. 4495/2017), στον ιδιοκτήτη κτηνοτροφικής εγκατάστασης ο οποίος προβαίνει σε νομιμοποίηση των σχετικών αυθαίρετων κατασκευών μέσα σε ένα (1) έτος από την κοινοποίηση ή από τον χρόνο γνώσης με οιονδήποτε τρόπο της έκθεσης αυτοψίας.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 12-13) καθορίζονται εκ νέου τα όργανα επιβολής διοικητικών κυρώσεων των άρθρων 9, 13 και 45 του ν. 4036/2012 επί παραβάσεων σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων, υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 12), καθορίζονται τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα (άρθρο 13).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 14-17) ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Μεταξύ άλλων, παρατείνεται μέχρι την 31.12.2023 η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 για την εκπόνηση, υποβολή και έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων των βοσκήσιμων γαιών, και παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω παράτασης της ανωτέρω προθεσμίας διά της έκδοσης υπουργικής απόφασης (άρθρο 14). Επίσης, παρατείνεται μέχρι την 30.04.2022 η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 48/2018 σχετικά με την υποχρέωση τοποθέτησης συσκευών δορυφορικής παρακολούθησης (VMS) και τήρησης ηλεκτρονικού ημερολογίου αλιείας (ERS) στα υπόχρεα σκάφη, προκειμένου να αποκτήσουν άδεια αλίευσης ειδών ολοθούριων του γένους *Holothuria* spp (άρθρο 15). Περαιτέρω, παρατείνονται οι προθεσμίες του άρθρου 209 του ν. 4820/2021 για τη χορήγηση αποζημιώσεων από τον Οργανισμό

σμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), ως προς τις ζημιές που προκλήθηκαν από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» (άρθρο 16), καθώς και η θητεία του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. μέχρι και την 19.11.2022 (άρθρο 17).

Τέλος, στο Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 18) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 3

A. Στην παράγραφο 7 του τροποποιούμενου διά του παρόντος άρθρου 1 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ο όρος «άδεια εγκατάστασης» κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από τους όρους «έγκριση ίδρυσης» και «έγκριση λειτουργίας» ή «γνωστοποίηση λειτουργίας» κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.

Παρατηρείται, σχετικά, ότι παρά την ως άνω αντικατάσταση, ο όρος «άδεια» διατηρείται σε επί μέρους διατάξεις του ν. 4056/2012, όπως τροποποιείται διά του παρόντος (άρθρα 1 παρ. 6, 3 παρ. 1, 5 παρ. 4, και άρθρα 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15 και 16).

B. Στην παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου, αναφέρεται ως λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης «το τμήμα του οικοπέδου, το οποίο ορίζεται από το περίγραμμα που περιλαμβάνει όλες τις εγκαταστάσεις της (...)».

Δεδομένου ότι οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούν κατά βάση σε περιοχές εκτός σχεδίου, θα ήταν ακριβέστερο να ορίζεται ως λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης «το τμήμα του γηπέδου ή του οικοπέδου το οποίο ορίζεται από το περίγραμμα που περιλαμβάνει όλες τις εγκαταστάσεις της (...)».

2. Επί του άρθρου 4

Στην παράγραφο 7 του τροποποιούμενου διά του παρόντος άρθρου 5 του ν. 4056/2012 περιγράφεται η διαδικασία μείωσης των ελάχιστων αποστάσεων οι οποίες πρέπει να τηρούνται μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και άλλων χώρων ή δραστηριοτήτων. Η διαδικασία κινείται με την υποβολή σχετικής αίτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον, εκτός του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, έχουν και οι φορείς των πλησιέστερων κτηριακών ή άλλου είδους εγκαταστάσεων εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, τουριστικών χώρων, ξενοδοχείων, τουριστικών καταλυμάτων, κατασκηνωτικών χώ-

6

ρων, στρατοπέδων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών. Στην περίπτωση υποβολής αίτησης από τους ως άνω φορείς, «η ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Α-ΑΑ [Αρμόδιας Αδειοδοτούσας Αρχής] εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού και της ΑΑΑ κάθε εγκατάστασης της ως άνω υποπερίπτωσης ή του αρμόδιου καθ' ύλην Υπουργείου».

Εν προκειμένω, ερωτάται σε ποιες περιπτώσεις γνωμοδοτεί η επιτροπή σταυλισμού και η ΑΑΑ, και σε ποιες περιπτώσεις το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η ΑΑΑ φαίνεται να εκδίδει ειδικά αιτιολογημένη απόφαση και, ταυτοχρόνως, να γνωμοδοτεί επί του ίδιου θέματος, το σημείο χρήζει, ενδεχομένως, διευκρίνισης.

3. Επί των άρθρων 5 και 6

A. Στο κείμενο των άρθρων αυτών του παρόντος, διά των οποίων τροποποιούνται τα άρθρα 6B και 6Γ του ν. 4056/2012, καθώς και σε άλλες διατάξεις του ν. 4056/2012 (όπως στα άρθρα 5, 6A και 17), εκτός του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση» χρησιμοποιείται και ο όρος «κτηνοτροφική εκμετάλλευση».

Δεδομένου ότι στο τροποποιούμενο διά του παρόντος άρθρο 1 του ν. 4056/2012 διατυπώνεται ο ορισμός του όρου «κτηνοτροφική εγκατάσταση», θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να περιληφθεί σε αυτό και ο ορισμός της έννοιας του όρου «κτηνοτροφική εκμετάλλευση».

B. Για λόγους ομοιομορφίας, θα ήταν σκόπιμο, στις υποπεριπτώσεις ββ) και βζ) της παρ. 3 του προτεινόμενου νέου άρθρου 6B, και ββ) και βστ) της παρ. 3 του προτεινόμενου νέου άρθρου 6Γ του ν. 4056/2012, να αντικατασταθεί η λέξη «κτηνιακών» από τη λέξη «κτηνιακών», όπως, άλλωστε, τηρείται στο σύνολο του κειμένου του νομοσχεδίου.

4. Επί του άρθρου 6

Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται το άρθρο 6Γ του ν. 4056/2012 περί των δικαιολογητικών των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β'. Μεταξύ άλλων, καταργείται η περίπτωση δ) της παρ. 2 του άρθρου 6Γ, συμφώνως προς την οποία, για περιοχές του δικτύου Natura 2000 απαιτείται η υποβολή Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης και η έκδοση σχετικής απόφασης του αρμόδιου Περιφερειάρχη, με τυχόν πρόσθετους όρους. Κατά την παρ. 2 περ. α), η αίτηση για την έ-

γκριση ίδρυσης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ενώπιον της αρμόδιας ΑΑΑ (ΔΑΟΚ) συνοδεύεται από «Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας Δόμησης περί υπαγωγής ή μη της έκτασης, στην οποία βρίσκεται το γήπεδο όπου θα κατασκευαστεί η κτηνοτροφική εγκατάσταση, σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις του χωρικού σχεδιασμού».

Υπό το φως των ανωτέρω και δεδομένης της ιδιαίτερης προστασίας της οποίας χρήζουν οι ευαίσθητες από οικολογική άποψη περιοχές του δικτύου Natura 2000, και προκειμένου να μην αποδυναμωθεί το ισχύον προστατευτικό καθεστώς, θα ήταν χρήσιμο να διευκρινισθεί αν η διερεύνηση της διαφύλαξης τους και της ανάγκης λήψης μέτρων για τη διατήρηση και αποκατάστασή τους συμπεριλαμβάνεται στο πλαίσιο εξέτασης από την αρμόδια υπηρεσία Δόμησης της συμβατότητας της υπό αίτηση κτηνοτροφικής εγκατάστασης με τον οικείο χωρικό σχεδιασμό.

5. Επί του άρθρου 14

Με το προτεινόμενη διάταξη παρατείνεται μέχρι την 31.12.2023 η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 περί εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του εν λόγω νόμου.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, εφόσον οι εν λόγω διαδικασίες δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την 31.12.2023, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε ετήσια βάση, και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών.

Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση επί του ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (σελ. 1 και 3), η θέσπιση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης κρίνεται απαραίτητη, καθώς η έλλειψη, σε ενιαία βάση, συντονισμού στη διαχείριση και αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών έχει οδηγήσει στην εμφάνιση προβλημάτων, τα οποία έχουν αντίκτυπο, όχι μόνο στην παραγωγικότητα των βοσκήσιμων γαιών, αλλά και στην επιλεξιμότητά τους σε σχέση με τις ευρωπαϊκές ενισχύσεις. Μόνο μέσω της ορθολογικής χρήσης που θα προκύψει από την εφαρμογή των απαιτήσεων των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, οι βοσκήσιμες γαίες της χώρας θα μπορέσουν να αποδώσουν το βέλτιστο της δυναμικότητάς τους, προς όφελος των κτηνοτρόφων και, κατ' επέκταση, της οικονομίας, του φυσικού περι-

βάλλοντος και της διατήρησης της φυσιογνωμίας του τοπίου.

Υπό το φως των ανωτέρω, αυτονόητο είναι ότι προέχει η ταχύτερη δυνατή ολοκλήρωση των διαδικασιών εκπόνησης και έγκρισης των ως άνω διαχειριστικών σχεδίων.

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2021

Οι Εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών